

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής

ΚΥΠΡΟΣ

Η Ευρώπη διαθέτει πολλές φιλόδοξες νομοθεσίες και πολιτικές που στοχεύουν στην προστασία του αέρα και του νερού, την προώθηση της κυκλικής οικονομίας, την αύξηση των ποσοστών ανακύκλωσης και τη διαφύλαξη της φύσης. Η εφαρμογή τους είναι καθοριστική για την επίτευξη των περιβαλλοντικών μας στόχων. Προς τούτο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισήγαγε την επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής (ΕΕΠΠ), ένα εργαλείο που στόχο έχει να βοηθήσει τις χώρες να αντιμετωπίσουν τα συστημικά εμπόδια σε σχέση με την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης εντοπίζοντας τις αιτίες της ελλιπούς εφαρμογής. Η ΕΕΠΠ συνίσταται σε έναν τακτικό κύκλο ανάλυσης, διάλογο και στήριξη από ομότιμους. Αυτό το ενημερωτικό δελτίο συνοψίζει τα αποτελέσματα του δεύτερου κύκλου ΕΕΠΠ που δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2019.

Προφίλ χώρας

Η Κύπρος έχει ένα μεγάλο φυσικό κεφάλαιο με έναν σημαντικό αριθμό προστατευόμενων περιοχών. Το θαλάσσιο περιβάλλον είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την Κύπρο, τόσο για περιβαλλοντικούς όσο και για οικονομικούς λόγους, δεδομένης της εξάρτησης του νησιού από τον τουρισμό. Η υψηλή πυκνότητα του πληθυσμού οδηγεί σε μεγάλη πίεση στο περιβάλλον και αλλαγή χρήσης γης. Τα χωροκατακτητικά είδη, η παράνομη θήρευση, οι μεγάλες περίοδοι ξηρασίας και οι δασοπυρκαγιές συνιστούν επίσης σοβαρές απειλές για τη φύση και τη βιοποικιλότητα του νησιού.

Κύρια βήματα προόδου ΕΕΠΠ 2019

- ✦ Έχουν γίνει κάποια βήματα προόδου όσον αφορά τη διαχείριση αποβλήτων, καθώς έχει πλέον θεσπισθεί το στρατηγικό πλαίσιο για τα απόβλητα και έχουν εγκριθεί τα εθνικά σχέδια διαχείρισης αποβλήτων για όλα τα ρεύματα αποβλήτων.
- ✦ Όσον αφορά τη διαχείριση υδάτινων πόρων, η Κύπρος έχει σημειώσει κάποια πρόοδο, ιδίως με την έγκριση του δεύτερου σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού και τη θέσπιση μιας νέας πολιτικής τιμολόγησης του νερού που καλύπτει ορισμένες υπηρεσίες νερού.
- ✦ Κάποια πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά την παράνομη παγίδευση πτηνών χάρη στην αυστηρότερη επιβολή και τα αυστηρότερα πρόστιμα που προβλέπει η νομοθεσία για συλλήψεις μεταναστευτικών πτηνών. Ωστόσο, οι αριθμοί των πτηνών που παγιδεύονται εξακολουθούν να είναι απαράδεκτα υψηλοί.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΟΡΘΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

- ✦ Η Κύπρος έχει χρησιμοποιήσει αποτελεσματικά τα κονδύλια του προγράμματος LIFE για τη δημιουργία του δικτύου Natura 2000 το οποίο καλύπτει σήμερα το 28,8% της χερσαίας έκτασής της (μέσος όρος της ΕΕ 18,1%) και την εφαρμογή μέτρων διατήρησης σε συγκεκριμένες τοποθεσίες.
- ✦ Τα έσοδα από φόρους που σχετίζονται με το περιβάλλον υπερβαίνουν τον μέσο όρο της ΕΕ. Τα έσοδα από φόρους κατανάλωσης και περιβαλλοντικούς φόρους είναι υψηλά, καθιστώντας τη δομή φορολογίας της Κύπρου σχετικά φιλική για την ανάπτυξη και το περιβάλλον. Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά τη μείωση της «διαφοράς του πετρελαίου» (η τιμή του πετρελαίου σε σχέση με την τιμή της βενζίνης) από το 2005.
- ✦ Όσον αφορά την περιβαλλοντική πληροφόρηση, η πρώτη πύλη αξιολόγησης της ποιότητας του αέρα θέτει παράδειγμα για άλλες περιβαλλοντικές περιοχές.
- ✦ Όσον αφορά τον κανονισμό για την ξυλεία, ανάμεσα στον Μάρτιο του 2015 και τον Φεβρουάριο του 2017, η Κύπρος διενέργησε περισσότερους ελέγχους σε φορείς εκμετάλλευσης που αφορούν τόσο την εγχώρια όσο και την εισαγόμενη ξυλεία από ό,τι ήταν αρχικά προγραμματισμένο και εκτέλεσε τους περισσότερους ελέγχους από οποιοδήποτε κράτος μέλος κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Κύριες προκλήσεις ΕΕΠΠ 2019

Προστασία της φύσης

Όσον αφορά την προστασία της φύσης, συνεχίζουν να υπάρχουν ανεπάρκειες όσον αφορά τον χαρακτηρισμό του κερσαίου τμήματος του δικτύου Natura 2000. Επιπλέον, υπάρχουν σημαντικές ανεπάρκειες στη θάλασσα, ιδίως σε υπεράκτιες θαλάσσιες περιοχές. Η αποτελεσματική προστασία των περιοχών Natura 2000, ιδιαίτερα της παράκτιας ζώνης, από ασυμβίβαστες δραστηριότητες που τις κατακερματίζουν ή τις υποβαθμίζουν, παραμένουν πηγή ανησυχίας. Πρέπει να εφαρμοστούν κατάλληλα σχέδια διαχείρισης για τις εν λόγω περιοχές και να διενεργούνται σωστά όλες οι απαραίτητες περιβαλλοντικές εκτιμήσεις πριν από την έγκριση δυνητικά επιβλαβών σχεδίων ή έργων.

Διαχείριση αποβλήτων

Νέα οικονομικά μέτρα έχουν καθοριστεί στο εθνικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων, αλλά έχει υπάρξει μια σημαντική καθυστέρηση στην έγκριση και την εφαρμογή τους. Η Κύπρος πρέπει

να καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για να δημιουργήσει ένα επαρκές δίκτυο εγκαταστάσεων μέσω του οποίου θα μπορεί να γίνεται αποτελεσματική διαχείριση όλων των αποβλήτων της σύμφωνα με την ιεραρχία αποβλήτων, εάν επιθυμεί να επιτευχθούν οι στόχοι του 2020 και ακόμα υψηλότεροι στόχοι ανακύκλωσης. Σύμφωνα με την έκθεση έγκαιρης προειδοποίησης του 2018 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Κύπρος κινδυνεύει να μην επιτύχει το στόχο ανακύκλωσης του 50 % των δημοτικών αποβλήτων για το 2020.

Διαχείριση υδάτινων πόρων

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, συνεχίζουν να υπάρχουν σημαντικά κενά στα προγράμματα παρακολούθησης. Επίσης, αναμένεται να διαπιστωθεί εάν το νέο νομικό πλαίσιο για την τιμολόγηση του νερού παρέχει επαρκή κίνητρα για τους χρήστες να χρησιμοποιούν το νερό αποτελεσματικά, καθώς η επαρκής καταμέτρηση και η ογκομετρική χρέωση της υδροληψίας είναι περιορισμένες.

Στήριξη από ομότιμους

Η ΕΕΠΠ υποστηρίζεται από το εργαλείο TAIEX-EIR Peer-to-Peer (EIR P2P), το οποίο χρηματοδοτεί τη διομότιμη μάθηση ανάμεσα σε περιβαλλοντικές αρχές στα κράτη μέλη. Εμπειρογνώμονες από την αρμόδια αρχή του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία (EUTR) συμμετείχαν σε ένα σεμινάριο P2P για την ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα στις αρμόδιες αρχές οκτώ μεσογειακών χωρών της ΕΕ. Εμπειρογνώμονες από Ολλανδία και Δανία αντάλλαξαν εμπειρίες από το δίκτυο της Σκανδιναβίας και της Βαλτικής των αρμόδιων αρχών του EUTR.

Η πλήρης έκθεση για την Κύπρο και οι εκθέσεις των άλλων κρατών-μελών, καθώς και η ανακοίνωση «Επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής του 2019: Μια Ευρώπη που προστατεύει τους πολίτες της και βελτιώνει την ποιότητα ζωής τους» διατίθενται εδώ: http://ec.europa.eu/environment/eir/index_en.htm

#EIRReview

EU_ENV

EUEnvironment

Υπηρεσία Εκδόσεων

Print

PDF

ISBN 978-92-79-99277-3

ISBN 978-92-79-99276-6

doi:10.2779/035136

doi:10.2779/599472

KH-01-19-052-EL-C

KH-01-19-052-EL-N